

IZHAJA VSAKI DAN

Člani se sedeljak in prazniki ob 5., ob ponedeljku ob 9. zjutraj. Pesevniške šte. se prodajajo po 3 nvl. (6 stot.) v mnogih mestih. V Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pustolaji, Sežani, Nabresini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvl. (10 stot.).

GLASI SE NAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1. mesta. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, poročila, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 2 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta 10 K. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno in upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na naslednje izdaje „EDINOSTI“ stane: običajno letno K 3-20, pol leta 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnina, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgie Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konzorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konzorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgie Galatti št. 18. Polno-krajevni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Vojaški punt na Grškem.

Boj med uporniki in grško eskadro.

ATENE 30. Včerajšnji pomorski boj pri Salaminu se je odigral na sledeči način: Čete so s kopna in eskadra oklopnjač od morske strani blokirale tri lomilce torpedov, na katere so se vkrkali uporniki. Poveljnik eskadre Miaulis je pozval voditelja upornikov, Tipaldosa, naj se uda.

Ta je pa zahteval dvojico: pravico da se preskrbi z živežem in da se razpusti vojaško ligo. Miaulis je odklonil prvo zahtevo, nakar je Tipaldos, ki je poveljeval lomilca »Sfendoni«, pretrgal blokado in streljal na admiralsko ladjo »Psara«, ki je odgovorila s streljanjem iz topov srednjega kalibra, dočim je lomilec streljal z Hotchkissovimi brzostrelnimi topovi. Oklopnjače so ostale netaknjene, toda ena granata je udarila v bolnišnico arzenala in neka druga je zadela stroj »Sfendonija«. Boj je trajal samo četr ure.

Tipaldos je zavedel moštvo upornih ladij s tem, da jim je rekel, da je upor splošen. Kmalu so pa pomorščaki spoznali zmoto in so grozili upornikom. Moštvo lomilca »Aspis« je izkrcalo svojega poveljnika ter je potem hitro odplulo v korintski kanal. Oklopnjače so nekočkrat vstrelile za begunci. Dospevši pred Korint, je »Aspis« brzojavil vladi in jo zagotavljal svoje zvestobe. Ker so se uporni častniki videli zapuščene, so se vkrkali na parne čolne in so zbežali. Deset se jih je izkrcalo nasproti arzenalu. Štirje od teh so bili aretirani, dočim so ostale, med njimi Tipaldosa, preganjale čete, ki so prejele nalog, naj jih dobé v roke žive ali mrtve.

ATENE 31. Po spopadu z uporniki križari vladna flota okoli pirejske luke ter brani vhod v Atene.

ATENE 31. Toliko vojska kolikor prebivalstvo obsojata upor dotičnih častnikov in moštva vojne mornarice ter odobravata energične odredbe, ki jih je ukrenila vlada ter vidita v odredbah resen preobrat na bolje.

ATENE 30. Načelnik upornikov Tipaldos je dal včeraj povelje, naj se strelja na admiralsko ladjo »Psara« rekši: »Streljajte na sovražnika«. Še le potem je eskadra od svoje strani odgovorila s streljanjem.

Neki častnik kopne armade je včeraj v arzenalu obiskal Tipaldosa ter mu dokazoval, da je zaman vsaka bramba. Tri-

paldos je odgovoril: Jaz vidim popolnoma brezuspešnost mojega podjetja, ali sedaj se bojujem, da rešim svojo čast.

ATENE 31. Govorica, da se name-ravajo uporni častniki podati na Kreto, je popolnoma neutemeljena. Preiskava kaže, da so uporniki zasledovali notranje politične načrte. Deset jih je že aretiranih. Tipaldos s štirimi tovariši se nahaja še na begu. Pristanišča se strogo čuvajo. Trdovratno se vzdržuje govoriča, da je približno 80 pomorskih častnikov podpiralo zahteve Tipaldosa in da so sklenili demisijsionirati, ako se ne proglasi umirovljenje viših častnikov.

Grška mornarica.

Grška mornarica obstoja sedaj iz 4 obrežnih oklopnjač, 7 križarjev in 6 topničark s 20.709 tonelatami. Razun tega razpolaga grška mornarica s 8 lovci torpedov, 15 torpedovkami, 2 transportnimi ladjami, 4 skonerji s topovi in 3 polgalci min. Mornarica šteje skupaj 4030 mož.

Nesreča z avtomobilom.

DARMSTADT 31. Neki avtomobil je trčil skupaj s parnim tramvajem, vsled česar je avtomobil eksplodiral in zgorel. Od štirih oseb, ki so bile na avtomobilu, sta bile dve takoj mrtvi, dve pa težko ranjeni.

Bleriot v Bukarešti.

BUKAREŠTA 31. Bleriot se je trikrat dvignil v zrak. Množica je Bleriota viharno aklamirala.

Portugalski kralj poseti španskega kralja Alfonza.

LIZBONA 31. Od uradne strani se doznaje, da portugalski kralj Manuel poseti 6. nov. kralja Alfonza v Madridu.

Sekta „Novi Izrael“.

PETROGRAD 30. Sveti sinod je prejel vest, da se sekta „Novi Izrael“ v osrednjih in Volginih gubernijah silno širi.

Turčija.

CARIGRAD 31. Danes je umrla sultanova tretja žena.

Položaj v Finski.

HELSINGSFORS 30. Finski senatorji so generalnemu guvernerju finskemu Beckmannu podali prošnjo za ostavko z dostavkom, da se njih prošnja čim prej reši. Kakor razlog ostavke navajajo, da ne morejo delati proti interesu svoje domovine.

London 30. Glasom senkaj doselega poročila, je 300 Korejcev napadlo neko železniško postajo blizu Seula. O vadi japonskega železniškega osobja ni še znano ničesar.

Žilavosti češkega naroda. In zastoni se ne blišči napis v gledališču: „Narod a. b. i.“ Z opero Smetane „Libušo“ je bilo otvoreno novo gledališče. Od tega dne se je češka umetnost dvignila do izredne višine. Sedaj seveda dobiva tudi gledališče velike podpore od dežele, okrog 400.000. — do 500.000. kron na leto. Tudi notrajnost je prekrasno urejena, posebno notranjost kraljevske lože, ki ima krasne slike od čeških slikarjev Brožík-a, Hynajša in Mašaka. Praga ima tudi še druga manjša gledališča; naj omenim še novosezidano lepo gledališče na Kraljevih Vinogradih.

Par korakov od „Narodnega gledališča“ se nahaja umetniški gotični spomenik; v sredi se nahaja kip, jezdec na konju, cesar Franc I. obdan od osem alegoričnih figur. Spodaj je vodnjak. Modeliral je spomenik kipar Max.

Ob Vltavi se nahaja nekoliko starodavnih mlinov. Z staromestnih mlinov streljali so češki dijaki v 30-letni vojni na Švede. Tudi v zgodovinskem l. 1848 ob ustaji so ti mlini, zgoreli, ko je knez Windischgrätz bombardiral Prago.

Od „Narodnega divadla“ se nam odpira prekrasen pogled. Na levo na mesto Smichov z zelenimi konturami Petřina, na desno na Malo stran Prage. Na Petřinu

Protestni shod

proti germanizaciji na železniceh

v »Narodnem Domu« v Trstu.

Kakor iz škafe je lilo včeraj popoldne, A najhuje je bilo tedaj, ko so se imeli ljudje shajati na ta pomembni shod. Vreme je bilo tako neugodno, da smo mislili, da bo treba shod sploh odložiti, ker nismo pričakovali primerno številne udeležbe. No, varali smo se. Udeležba je bila povsem častna, da-si ne tako ogromna, kakor bi bila gotovo z ozirom na veliko zanimanje za ta shod, ako bi bilo vreme le količjak ugodno. Je pač tako naše tržaško slovensko ljudstvo, da ne pozna ovir, ko gre za važno stvar. In značilno je bilo za navdušenje tega našega ljudstva, kako je živo obžalovalo, da je ravno danes tako skrajno neugodno vreme.

Shod je otvoril v imenu pol. društva „Edinost“ gosp. dr. Josip Wilfan, ki je iskreno zahvalil zborovalce, da so se vzlic takemu vremenu zbrali v tako častnem številu. O predmetu samem ni hotel podrobneje govoriti, ker prepušča to poročevalcu, ki gotovo poda podrobno in temeljito poročilo. Prosil je pa zborovalce, naj pazno slede izvajanjem in prepričan je, da padejo njegove besede na plodna tla. Mi se zavedamo moči, ki je v pravici. Ali ta ne zadošča, ampak ta moč naj se uveljavi v krepkem dejanju. Navdušeno in odločno hočemo dati odziva ogorčenju proti početju, ki je naperjeno proti Slovanstvu. Pokazati moramo, da tako ne sme več dalje iti, in skrbeti moramo za odpor, ki naj bo tako odločen, da si ga zapomnijo odgovorni činitelji.

Temu krepkemu, energičnemu nagovoru je sledilo viharno odobravanje v dvorani. Na to je predsednik podelil besedo poročevalcu, dr. poslancu dr. Rybařu, ki so ga zborovalci najpriserčneje pozdravljali ploskanjem in živio-klici.

Dr. Rybař je govoril dobro poldrugo uro o predmetu, ki je bil na dnevnem redu. V živih barvah je slikal germanizacijo na državni železnici, sredstva, ki se jih poslužuje, krivice nezakonitosti, ki jih mora trpeti naše ljudstvo od strani državne uprave ter škode, ki izhajajo iz tega za naš narod ne le v narodnem, ampak tudi v gospodarskem pogledu. Drastično je opisoval govornik vse to in ilustriral kričnimi konkretnimi podatki. Mej vsem govorom, ki so ga spremljali zborovalci največim zanimanjem, — so ogorčenimi vsiliki pritrdjevali govorniku. Bilo je mej-klicev na račun železniške uprave in

so bili nekčaj vinogradi; sedaj je to krasno izletno mesto na Pražane, sosebno, ker se nahaja na vrhu visoki železen razgledni stolp, od koder se nam odpira prekrasen pogled na vso stostolpo matičko Prago. Idimo tudi mi tja gori!

Čarokrasen pogled! V sredini zelenih vrtov vidimo pred seboj kraljevski grad: Hradčansko metropolo. Nad njim se vzdiguje Sv. Vitski dom. Spodaj pod kraljevskim gradom pa slikovito pestrobarno Malo mesto praško, ki se v terasah vzdiguje h kraljevskemu gradu. V sredini cerkev Sv. Nikolaja. Spodaj pa park Petřina. Koliko slikarjev in pesnikov se je navdušilo ob tem pogledu!

Toda idimo dalje, Nova kamenita pripovedka leži pred nami, pripovedka v resnici krasna, kakor je bil krasen češki vek, v katerem je postalo to Malo mesto praško. Morje hiš, večinoma zgodovinskih hiš, in nepregledna vrsta stolpov se vzdiga k nebu, na kraju pa kakor okvir zeleno polje v daljavi. In ne zastoni se imenuje Praga: zlata, stostolpa!

Če je posijalo sonce, tedaj se vidijo ti nepregledni pozlačeni stolpi, kako zare v vsej svoji krasoti v zlatu in bakru in tedaj je pogled res čaroben, Razrito široko polje ulic je razdeljeno v dva dela

tudi skupne vlade, ki jih iz jako razumljivih razlogov niti ne smemo tu ponoviti. Glasno in jednodušno je bilo pritrdjevanje, ko je govornik naglašal da je tožba proti germanizatoričnemu sistemu na železniceh za nas jedno življenskih vprašanj in krušno vprašanje za našega uradnika in delavca.

K temu znamenitemu govoru se seveda še povrnemo.

Na to je predsednik dal na glasovanje sledečo

Resolucija:

Tržaški in okoličanski Slovenci, zbrani dne 31. oktobra 1909 v Nar. Domu v Trstu na javnem shodu, sklicanem od slov. pol. društva „Edinost“ protestirajo najodločneje proti nezakonitemu postopanju železničnih uprav na slovenskem ozemlju:

zahtevajo,

da se v zunanji in notranji službi uvede in spoštuje popolna jezikovna ravnopravnost tudi gledé slovenskega jezika; zlasti pa zahtevajo, da se pri sprejemanju službenega osobja, to je uradnikov, poduradnikov, vslužbencev in delavcev vzamejo v prvi vrsti v ozir kompetenti iz dežel, po katerih tečejo proge dotičnega ravnateljstva;

protestirajo najodločneje proti očitnemu in skrajno krivičnemu protežiranju nemškega in proti zapostavljanju slovenskega osobja;

zahtevajo, da se pri dobavi potrebnega žel. materiala in pri oddajanju del vpoštevajo v prvi vrsti in pod enakimi pogoji domači podjetniki;

zahtevajo, da se tisti uradniki, poduradniki in vslužbenici, ki se vkljub mnogoletnemu bivanju na slov. ozemlju niso priučili slov. jeziku, premestijo v nemške kraje in nadomestijo s slovensčine zmožnim osebjem in naj se tudi v prihodnje za slov. kraje zahteva popolno znanje deželnih jezikov;

naposled sploh protestirajo proti očitni germanizaciji s strani železnične uprave in njenih posameznih organov na slov. ozemlju.

Resolucija je bila vsprejeta enoglasno viharnim odobravanjem.

Potem je g. dr. Rybař govoril o nameravanem povišanju tovarnih tarifov na

po modri, srebrnopeneci Vltavi. Malo mesto praško je zvezano z Starim mestom z kamnitim pasom staroslavnega Karlovega mosta s svojimi krasnimi kipi. Na levo imamo pogled na peti del mesta, t. z. Židovsko mesto, predni del Letne, v daljavi Žižkov in Karlin. Na desno pa se razprostrinjajo dalje Kraljevski Vinogradi, Vysočani in Vyšegrád. Pri Mali strani pa mesto Smichov.

Panorama Zlate Prage je prekrasen. Teško bi našli mesto, ki bi imelo slično lep panorama. Pri Karlovem mostu na starem mestu prihajamo k zibelki specifično češkega reda Križovnikov, vite-zov rudečega križa. V 13. stoletju je bil položen temeljni kamen samostanu in cerkvi. Nasproti je cerkev sv. Salvatorja v italijanski renesanci. Cerkev spada, kar se arhitektonične celokupnosti tiče, k najkrajšim hramom praškim, in poleg tega Klementinam.

Zanimivo pa je najbolj to, da stojimo tu na historičnih tleh češke univerze. V Klementinumu je še sedaj filozofična in teologična fakulteta češke univerze Karlo-Ferdinandove.

Kralj Karl IV., čigar kip se tudi nahaja tukaj, je slavni ustanovitelj starodavne univerze. Z ljubeznijo jo je ustano-

PODLISTEK.

Zlata Praga.

Predaval na I. družinskem večeru „Slov. čitalnice“ g. dr. Egon Staré.

Morda se ne motim, če pravim, da ga ni v vsej Pragi, da v vsej Češki bolj znamenitega spomenika žilavosti, vstrajnosti in narodnega napredka češkega naroda, nego je Narodni divadlo — zlato dom umetnosti ob Vltavi. — Zgodovina tega gledališča je zgodovina nove Prage in češkega naroda v novejši dobi. Že leta 1868. se je položil temeljni kamen stavbi, zbiral se je denar potom dobrodelnih doneskov med ljudstvom. Stavba je bila končana l. 1881, in prišlo je k slavnostni otvoritvi na proslavo prihoda kraljeviča Rudolfa. Čez četr leta pa je požar vpepelil vse gledališče.

To je bilo takrat žalovanja po češki zemlji!

Toda narod češki ni obupal. Z nova se je začela narodna zbirka s podvojeno silo in že l. 1883. je stalo lepše novo Narodno gledališče, bogata renesančna stavba. In tako je zrastle v drugič še v večjem sijaju „Narodno gledališče v čast

južni železnici ter stavi tozadevno resolucijo, v kateri se najodločneje protestira proti omenjenemu povišanju tarifov, ki bi bilo na veliko škodo naših deželam. Tudi ta resolucija je bila v sprejeti enoglasno.

Tudi o tem nameravam povišanju tarifov spregovorimo obširneje.

Prej kakor je predsednik zaključil zborovanje, se je zahvalil poročevalcu za temeljita in poučna izvajanja ter je završil:

Če bomo vsi združeni in složno nastopali, tedaj izvojujemo zmago. V zadnje čase so se v slovensko javnost širili glasovi o nekih nesoglasjih in razdorih med Slovenci v Trstu. Žalostno je, da bi si takih razdorov želeli tudi ljudje, ki so naše krvi. Tem ljudem bodi povedano, da tržaških zavednih Slovencev ne poznajo. In ne vedo, kako se tukajšnji slovenski življenjski zaveda svojega položaja in svoje naloge. Ti ljudje naše krvi se ljuto varajo, ako menijo, da bodo tržaški Slovenci dopuščali, da bi »baraka« pokala. Mi ostanemo složni v obrambi koristi slovenskega naroda na tem ozemlju. *Posivljajte Vas na slovo in delo, zaključujem to današnje važno zborovanje.*

Med zborovanjem je predsednik prečital sledeče brzojavke, došle shodu:

PRAGA 31. Občinski zastop kralj. glavnega mesta Prage protestuje z bratskim narodom slovenskim proti sistematični germanizaciji na železnicah, katera je v naši državi na škodo pravic enakopravnih slovenskih narodov, podpirana od vlade, ter izraža z navdušenjem svoje soglasje z današnjim shodom želeč mu popolnega vspela.

Župan Dr. Karol Groš.

PRAGA 31. V imenu deželnih poslancev in izvrševalnega odbora narodne svobodomiselnih stranke (mladočeške) izrekam popolno soglasje s koraki poslancev in slovenske javnosti v svrhu akcije proti sistematični germanizaciji na železnicah, želeč manifestaciji najlepšega vspela.

Dr. Vaclav Škarda, predsednik.

PRAGA 31. Češki narodni svet, simpatično pozdravlja bratski narod slovenski v boju za jezikovno ravnopravnost toliko na železnicah in v prometu sploh.

Posl. Dr. Podlipny, predsednik.

PRAGA 31. Delu skupnega postopanja vseh slovenskih strank na polju obrambe narodnih in stanovskih interesov železnic naj bo kronana z najboljšim vspehom. Živeli bratje Slovenci!

Društvo čeških železniških uradnikov.

LJUBLJANA 31. Odločni nastop proti ponemčevanju po slovenski in hrvaški zemlji tekočih železnic iskreno pozdravlja izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

LJUBLJANA 31. Vrlim borilcem proti ponemčevanju naših železnic, moje pozdrave. Ivan Hribar.

Prisrčno radost so pri zborovalcih vzbudile izlazi brzojavke došle iz Prage, posebno ona praškega župana Dr. Groša. Zborovalci so svoji ginjenosti dali duška z viharimi Na-zdar klici.

Koledar in vreme. Danes: Vsi svetniki. Jutri: Sv. Jušt, trž. patron. — Temperatura včeraj 2, uri popoldne + 15° C. — Vreme včeraj: dež.

vil in ostavil s tem spomin za narod češki na zlato dobo njegove vlade. Spomenik je bil postavljen l. 1849 v spomin, da je takrat že 500 let minolo od ustanovitve češke univerze. Zanimivo pa je tu dejstvo, da je na umetnosti ljubečem dvoru Karla IV. živel dlje časa učitelj in vzor našega slovenskega pesnika-velikana: pesnik Petrarca. Ta je bil takorekoč soustanovitelj češke univerze.

Z jedne strani gleda spomenik Karla IV. na jeden spomenik svoje vlade, z druge strani pa na drug spomenik, isto tako znamenit dokaz njegovega plodnosnega vladanja, na slavni Karlov most, noseči njegovo ime. Od pradačne dobe je bil tu most čez Vltavo, toda lesen. Soprog Vladislava I. Judita je dala postaviti kamenit most. Toda tudi ta se ni mogel vpirati povodnji in navalu ledu v spomladi. Zato se je odločil Karlo IV. za nov most, staroslavni most, znamenit po svoji arhitektonični strani, kateri stoletja do današnjega dne zmagovito kljubuje silovitosti reke.

S Starega mesta stopajoči na Karlov most se nahajamo na mestu izredne zgodovinske važnosti. Dolgo je iskal Karlo IV. stavbenika, komur bi zamogel izvršitev svojih smelih misli izročiti. Konečno našel

Šolski zdravniki.

x Razne kulturne države so že zdavno uvedle v šole zdravniška preiskovanja, ki imajo namem, da skrbijo za higijeno šolskih otrok v šolskih poslopih.

Naša ljuba Avstrija, ki je dosedaj še vedno našla potrebnih milijonov za topove in bojne ladije, dočim na šolskem in higijeničnem polju skopari, se tudi ni več mogla ustavljati vseobčji zahtevi po šolskih zdravnikih.

Končno je bila namreč tudi pri nas izdana naredba naučnega ministerstva, ki se z njo uvaja šolsko-zdravniška služba.

Šolski zdravniki se po tej naredbi nameščajo za sedaj samo za možka učiteljska, in pričnejo poslovati že prvega decembra t. l.

Glavna naloga šolskih zdravnikov bo sledeča: Začetkom vsakega šolskega leta bodo natančno preiskovali učence, na kar bodo izključali one, ki bodo spoznani ne- sposobnimi za šolo v zdravstvenem oziru, in pa take, ki bodo kazali znake kake epidemične bolezni.

V dobi prvih dveh šolskih mesecev bodo ostali učenci zdravniško nadzirani in jih bodo preiskovali; zdravnikom bodo v ta namen na razpolago posebne vprašalne pole, ki jih bodo stariši učencev morali izpolnjevati z vsemi potrebnimi podatki glede zdravstvenega stanja učenca.

Kakor hitro dozna zdravnik za kako bolezen na učencu bo moral to nemudoma sporočiti starišem pisanim potom.

Ne bo pa naloga šolskih zdravnikov, da bi lečili bolne učence.

Oni učenci, ki bi oboleli na važnih telesnih organih, se bodo morali stalno voditi v evidenci v svrhu posebnega nadziranja tudi po prestani bolezni. Šolski zdravnik bo posejal šolo najmanj enkrat vsak mesec, vsak posamezen razred pa vsaj po jedenkrat v zimskem in poletnem semestru.

Poseti bodo veljali ne le učencem, ampak tudi šolskim napravam in poslopiju sploh.

Naredba naučnega ministerstva vsebuje razven teh glavnih določil še podrobna navodila za zdravnike o perijodičnih pregledovanjih šolskih poslopih, o postopanju v slučaju epidemij, kakor tudi o službeni tajnosti in o sestavi letnih poročil šolskih zdravnikov.

Dnevne vesti.

Bližnji potres. Na tukajšnjem c. kr. pomorskem observatoriju so v petek zabeležili potresni instrumenti dva bližnja potresa, katerih skupno ognjišče je bilo oddaljeno 900 km. Začetek prvega tresenja ob 5. uri 8' 42", maksimum 17mm ob 5. uri 12' 11", konec ob 6. uri 22' zvečer. Začetek drugega tresenja ob 6. uri 43' 20", maksimum 27mm ob 6. uri 47' 27", konec ob 7. uri 46' zvečer.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu priredi danes zvečer točno ob 6. uri žaloigro v petih dejanjih »Mlinar in njegova hči«. Iz prijaznosti sodeluje gosp. Jaka Štoka. Vstopnina 60 stotink, sedeži 40 stotink.

Kreditni zavod. Ker se je čulo od več strani željo, da bi se dovolil ogled novega poslopija na Novem trgu (Piazza Nuova) št. 2, ki je sedaj popolnoma dodelano in opremljeno, kjer ima sedež Kreditni zavod, sklenilo je ravnateljstvo tega zavoda povabiti p. n. občinstvo, da si ogleda nove prostore v torek 2. novembra (Sv. Just) od 10 predpoludne do 1 pop. Vsi oni, ki si bodo ogledali to novo poslopje, so uljudno naprošeni, da puste vratarju svojo vizitko.

ga je v znamenitem umetniku in stavbeniku Petru Pavlefu svojega mojstra. — Temu je izročil stavbo mestu. Most je nenavadno trdno postavljen. Stara pripovedka pravi, da radi tega, ker so se v apno dajala tudi jajca, ki so jih dovažali iz Češke kraljevine. Na levi strani pri mostu vidimo cerkev viteзов rudečega križa v bogatem baroknem stilu s krasno kupulo, pokrito z bakrom, katere zelena barva napravlja ob svitu solnca majesteten vtis.

Na obeh straneh mesta na Starem mestu in na Mali strani sta bila postavljena stolpa v obrambo proti sovražnikom. Stolp na Starem mestu je gotška stavba, bogato okrašena, med drugim s kipi Karla IV. in Vaclava IV., ter izredno trdno sezidana.

Pod stolpom so bile kieti in zapori. Češkemu narodu je ta stolp pač samo žalosten spomin na krvavo persekucijo 27 t. zv. čeških »gospodov« l. 1621. Z galerije stolpa je bil razobešen del odsekanih glav čeških »gospodov«. Šest jih je viselo proti Mali strani, šest proti staremu mestu. In tako so visele glave ubogih čeških »gospodov«, padlih za vero očetov, celih dobrih deset let ...

(Pride še).

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1908 K 346,151.371.42. — Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1908 K 972,108.481.17. — Plačana podvračila od leta 1831 do 31. decembra 1908 K 939,749.591.91.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavnih takoj od izdaja:

- brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti vojaško službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
- ako plača zavarovanec 1⁰⁰/₀₀ od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavnost v sled pomankljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v teku 6 mesecev po preteku roka.

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdaja:

- zavarovanec more — ne da bi za-to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celej Evropi, ampak tudi v katerejsibodi deželi tega sveta (Svetovne police).
- Društvo je zavezano izplačati celo vlogo tudi v slučaju da pade zavarovanec v dvoboju.

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdaju police:

- Zavarovanca se oprosti plačevanja za mešana zavarovanja v slučaju da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavnih po preteku teh let od izdaja:

- Absolutna neizpodbojnost zavarovanja razum slučaju prevare.
- Društvo je zavezano plačati celo vlogo tudi ko bi zavarovanec umrl v sled samomora ali poskušene samomora.
- (c) Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2 %.

Društvo sprejema zavarovanja za

življenje, požar, prevažanje in ulom.

Ernest Pegan, Trst

Ulica Caserma 19 (nasproti kavarne Commercio)

Trgovina s svežim in pre-
kajenim svinjskim mesom.

Vse vrste salami. Najfin. sir. Mast. Konserve. Praške in graške gnjati.

Razne klobase. — Moderno opremljen buffet.

Vedno sveže BREHERJEVO PIVO. — KRAŠKI TERAN. — Garantirana PRISTNA VINA iz vipavske vinarske zadruge. — ŠAMPANJEC. — DESERTNA VINA. — LIKERJI ODLIKOVANIH TVRDK.

Gostilničarjem se daje primeren popust.

Giovanni di Giov. Kanobel

Pošiljatve, komisije in zastopstva.

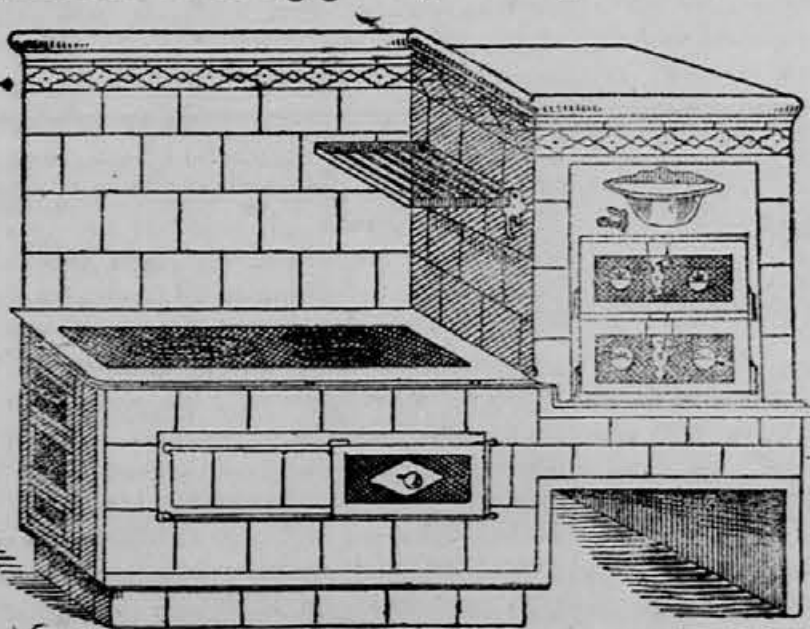
Sprejema plačila carine za vsakovrstno blago, prejeme in oddaje na domu, pošiljatve po morju in železnici. Prejem kovčegov kakor tudi prevažanje pohištva v mestu na vse kraje.

VELIKI DOHODI ZA JESEN. IN ZIMSKO SEZONO GIUSEPPE SPECHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 — Piazza Nucya

je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za zimsko sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA. Izbera srajc, ovratnikov, ovratnic, zapestnic itd. — Na željo se pošiljajo uzorci.

Michele Zeppar, Trst, ul. S. Giovanni 6 in 12

TELEFON šte. 11-85
s podružnico v Zadru

Zaloga

majoličnih peči in
štedilnikov (Sparherd
lastnega izdelka.

Edino zastopstvo tovar.
majoličnih peči: Carl
Mayer's Söhne, Blansko

Izbera plošč

za stene kakor tud
za štedilnike.

Majolič. peč. izdelane za
trajen ogenj, uporabljive
tudi na plin.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbera popolnih sob od 3000 do 4000 kron. — Jedilne sobe. — Sprejemne in kadilne dvorane v najuobjejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Tržaška mala kronika.

Pretep med socialisti in Pagninjanci. Na ploščadi pri sv. Alojziju so včeraj popoldne imeli oficijelni socialisti shod glede bodoče državnozbornske volitve. Neki Pagnini-jevi disidenti, ki so deloma prej zasedli prostor, so se hoteli umešavati in govoriti, vsled česar je prišlo najprej do prekanja in potem do pretepa. Padale so klofute in brce. Kdo je bil zmagovalec, o tem molči — historia. Došli redarji so ločili bojavnike ne da bi koga aretirali.

Magla smrti. V soboto ob 8. je Lucija udov. Martinis, stara 75 let, čuvarica barokovljanskega stranišča, šla po ulici Conti. Nakrat jo je obšla slabost in je takoj izdihnila. Truplo so prepeljali v mrtvašnico.

Ukradena sablja. V soboto po noči je bil takoj po izvršeni tatvini aretiran 40-letni dninar Fran Bressan, stanujoči v ul. Beccherie št. 4, ki je v kavarni „Balkan“ ukradel sabljo nekega narednika, ki je visela na obešalniku.

Z revolverjem! Proti Franu Posedi, 65-letnemu težaku, v tovarni linolea, stanujočemu v Dolnji Kjarboli, je nekdo sinoči okoli 9. ure v bližini stare klavnice streljal iz revolverja. Posedi je bil ranjen na tilniku. Reki pasanti so ga spremili na komisariat pri Sv. Jakobu, kamor so telefonično poklicali zdravnika z rešilne postaje. Precej težko ranjenega težaka so potem odvedli v bolnišnico. O ranitелju ni nikakega sledu.

Naše gledališče.

Včeraj zvečer se je ponovila originalna angleška burka »Nioba« ob dobri interpretaciji, kakor ob premijeri. Občinstvo je z obilnim ploskanjem pohvalilo dobro igranje vsega ensembela, zlasti klasično interpretacijo režiserke g.e Danilove.

Danes popoldne ob 6. uri se vpripori tradicionalna ljudska igra

„MLINAR in NJEGOVA HČI“.

Ta ljudska igra je že toliko popularna, da ne potrebuje daljše priporočitve; ista se najbolj ujema z otožnim duševnim razpoloženjem občinstva pred Vseh vernih duš dan, radi česar se danes že od zdavnaj povsodi vpriporja. Omenjamo, da je današnja predstava namenjena širšemu občinstvu in da so vstopnine izredno nizke.

Jutri ob 7 1/2 zvečer bo naše gledališče zopet vpriporilo noviteto, Kadeburgovo veseligr v 3 dejanjih

„DVA SREČNA DNEVA“.

Kakor smo že omenili, je ta veseligr ena najlepših v svojem žanru in je dosegla velik uspeh na vseh odrih. Zaprta igra, ki slika dva sitna »srečna dneva« v novokupljeni vili, dovaja do najkomičnejših prizorov, pri tem je igra naravna, celo tuptatim ganljiva, komika ni pretirana, in zato še bolj sugestivna; mišice smeja malokdaj pridejo do miru. Glavne vloge so v rokah režiserke g.e Danilove, g.e Germekove, g.e Mekindove in Puceljve in gg. Lesić, Rajner, Boleslavski, Potrato itd. — Sodeluje pri tej igri tudi salonski orkester.

Tržaška gledališča.

SLOVENSKE GLEDALIŠČE. Danes ob 6. uri pop. ljudska igra »MLINAR in NJEGOVA HČI« ob znižanih cenah. Jutri ob 7 1/2, prvič Kadeburgova veseligr »DVA SREČNA DNEVA«.

POL. ROSSETTI. Danes pop. ob 3. uri in pol Donizettijeva komična opera »Elisir d'amore«; zvečer Puccinijeva opera »Madame Butterfly«, ki se zopet vpripori jutri zvečer. Jutri bo tudi popoldanska predstava.

Darovi.

— Akad. fer. dr. »Balkan« so doposlili v »pomin XX. septembra za »Družbo sv. Cirila in Metoda«, za »Dijaško podporno dr. v Trstu« in za ljudske knjižnice vzdrževane po omenjenem društvu:

Pola (gospod Josip Macarol, učitelj, Nabrežina) za družbo sv. Cirila in Metoda, po K 2: Josip Macarol, učitelj, Ivan Čaharija št. 151, Viktorija Katalan, Ivan Nemec, Danica Brščak, Ivana Uršič, Vekoslav Jazbar po 2 K; Ivan Perio, Sivo, Ivan Čaharija št. 6 Josip Čaharija št. 162, Karol Vrančič, Leopold Kanič, Rudolf Lisce, Feliks Gruden, Terezija Nemec, Ermonegildo Delorenci, Avgust Tacco, Maks Milič po 1 K; za dijaško podp. društvo: Ivan Deisinger, Richard Tuchtli po 1 K; za ljudske knjižnice: A. A. 1 K, Alojz Walter 1 K.

Vesti iz Istre.

Električno železnico med Piranom in Portorose so otvorili za javni promet. Vožnja od Pirana do Portorose traja 15 minut, do kolodvora pa 25 minut. Za sedaj je določenih 18 voženj dnevno, v letnih mesecih se pa te podvoje.

Vesti iz Štajerske.

Na deželni kmetijski šoli v St. Jurju ob južni železnici se prične s poukom dne 3. novembra.

Trgatev v mariborski okolici je mnogo bolj nego se je upalo in bila bi še boljša, da ni vsled dežja začetkom oktobra grozdje gnjilo. Kvaliteta mošta je v primeri z lanskim 3 do 5 stopinj nižja. Veliko vinogradnikov ima premalo posode. Cene mošta so nizke: liter 20 do 40 stot.

Protestantski otroci v Mariboru. Protestantizem se v Mariboru zelo širi. Dočim je bilo leta 1900 pripravljenih samo 38 otrok za pouk v veronauku, jih je letos 228, ki se jih poučuje v 14 oddelkih 19 ur na teden. Večina jih je na ljudskih in meščanskih šolah (159), drugi pa na srednjih. Zanimivo je, da je tudi v mariborski okolici protestantov.

Vesti iz Koroške.

Ječe so polne v Celovcu tako zelo, da nimajo prostora več za vse jetnike. Vsled tega so jih te dni več prepeljali v Ljubljano na deželno sodišče, da tam prestandejo kazni.

Gospodarstvo.

Za zelje je letošnje leto zelo ugodno. Na zelniku gospe A. Česnovar v Kolodvorskih ulicah v Ljubljani se dobe glave, ki tehtajo po 7 kg 70 dgr.

Avstrijske državne železnice. — Dolžina avstr. državnih železnic je znašala koncem septembra t. l. 13.959 kilometrov. Skupni dohodki prvih devet mesecev znašajo — 452.135.300 kron in so za 4.584.886 K viši nego v isti dobi lanskega leta.

Češko sadjarstvo. Na Češkem so našli lansko leto 9,610.000 peškatega in 20,230.000 koščicatega sadnega drevja, skupaj toraj okoli 30 milijonov stebel, od katerih jih je rodilo 24 milijonov. Nasproti l. 1880 se je število peškatega sadnega drevja pomnožilo za 76%, koščicatega pa za 347%.

Razne vesti.

V Čenstohovu, znani božji poti na ruskem Poljskem so udrli neznan tatovi v tamošnjo romarsko cerkev Matere božje in ukradli več dragocenosti. Med drugim so tatovi odnesli zlato krono, ki jo je daroval papež za slovesno kronanje poljskega kralja leta 1717.

Ali bomo imeli hudo zimo? Neki pariški meteorolog trdi, da so bile najhujše zime v letih, katerih letnice končujejo s številko 9.

Šola za jetične otroke. V Čikagu so na mestne stroške ustanovili šolo za jetične otroke. Šola je podobna mestu iz samih šotorov.

Telefonska zveza med Milanom in Frankobrodom Rimska »Tribuna« poroča, da bo v kratkem času Italija telefonski spojena z Nemčijo. Proga pojde ob Gothardski železnici od Milana do Frankobroda.

Prvi doktor montanistike v Avstriji. Na montanistiški visoki šoli v Ljubnem je bil 26. t. m. promoviran doktorjem montanistike rudarski mojster B. Granig iz Celja. Granig je prvi doktor montanistike v Avstriji.

Klopotača v postelji. Grozen dogodek je nedavno temu doživel in tudi srečno preživel Artur Ricard, mlad farmer v južni Dakoti. O tem dogodku poroča ameriški list »Wide World Magazine« sledeče: Ricard je bil prevzel neko malo farmo, začasnno je spal v provizorični koči, ki je bila na pol hlaz, na pol votlina, zgrajena ob steno hribčka. Ricard se je zjutraj zbudil, ostal je pa še nekoliko trenotkov na svojem ležišču. Ko je še z napol odprtimi očmi tako ležal, je nakrat slišal, kako je nek predmet s slabim tleskom pal poleg njega na posteljo. Odprl je oči, da vidi kaj je tako zapototalo; in kar je videl, opisuje sam takole:

Nekoliko centimetrov od mojega obraza oddaljeno, je ležalo nekaj, kar sem najprej smatral za vrtno cev. Ali čim sem se prav zavedel, sem slišal neko zelo klopotače in rožljanje, neka temna drobna stvar se je dvigala kvišku. Že sem razločeval, bila je to grda glava z zlobnim pogledom, ki je bi obrnjen naravnost proti meni in sedaj sem videl, da je bila velika klopotača pripravljena, da bi pičila. (Klopotača je najstarejša kača Amerike. Op. ured.) Kača je bila zelo razburjena, ker je bila padla s strehe in sedaj se je z zelenkasto iskretimi očmi obračala na vse strani, da bi videla, ako se giblje kje kaj sovražnega. Še danes ne vem, kako mi je bilo možno, da sem ostal miren, vendar sem napel vse sile, da sem ležal povsem mirno. Vedel sem, da bi najmanjše gibanje pomenjalo mojo smrt. Bilo je meseca avgusta, v času, ko je pik klopotače najbolj nevarne. Moje oči so bile odprte, nisem si jih upal zatianiti. Tu, tik pred menoj je bila glava grozne golazni. A postajala je mirnejša in glavo je znižala.

Zdelo se mi je, da so minule ure, sli pozneje sem se prepračil, da je moglo iti le za sekundo. Kača se je pomirila, klopotače je ponehalo; pričela si je ogledavati okolico. Vrat se je stegnil, rep je postal tanjši, dolgost je rastle in potem sem videl: Kača je šla naravnost proti mojemu obrazu. Mrzlo me je izpreletel po vsem životu. Čutil sem mrzlo strupeno glavo na mojem vratu, potem je plezla preko lica, otipala je moje ustnice,

mojo brado; nato je prišla glava k mojim očem. Nisem se mogel več vzdržati, moral sem zatianiti oči.

V istem trenotku se je kača zopet vznemirila in je bila pripravljena za napad, in ropet je prišlo ježno klopotače z repom! Potem, ko je postalo vse mirno, se je zopet približala mojemu obrazu in zopet je začela tipati. Več minut je grozna žival tako otipavala in obkroževala mojo glavo, potem je preko ruke zlezla med moja kolena. Tam se je zvitla, da bo spala, toda s tem še nisem bil rešen, kajti čim sem le malo ganil s prsti, se je kača prestrašila in se takoj prip avila za napad. Polagoma pa je izginilo njeno nezaupanje in le semertje je malo porzignila glavo, da bi poslušala. Počasi, prav počasi se je posrečilo Ricardu, da je z roko zgrabil neko poleg postelje stoječo prazno škatalo za ribe. Naglo je udaril kačo, vendar je ta bila že pripravljena na boj in je ugriznila, ali k sreči le oster rob kositarja. Sekundo pozneje je Ricard že zvil skupaj rubo ter jo s kačo vrdl ven iz kože. Naslonil sem se težko sopeč, in tresoč se na vrata. Potem sem padel v nezavest. Mesec dni sem moral ležati v postelji. Ali kačo sem bil tedaj ubil.

Dnevnik

„EDINOST“

v Trstu

je založil naslednje knjige:

1. „Vohun“. Spisal J. F. Cooper. - Cena K 1.60.
2. „Tri povesti grofa Leva Tolstega“. - Cena 80 vin.
3. „Kazaki“. Spisal L. N. Tolstoj. Prevel Josip Knaflič. - Cena K 1.60.
4. „Prva ljubezen“. Spisal Iv. Sjergijevič Turgenjev. Prevel dr. Gustav Gregorin. - Cena 1 K.
5. „Poljub“. Povest iz gorskega češkega ljudstva. - Spisala Karolina Světa. Prevel F. P. Cena 80 vinarjev.

Pošilja se le proti povzetju ali naprej poslanemu znesku.

Vse knjige se dobivajo v tiskarni „Edinost“ in v vseh knjigarnah po Slovenskem.

Poštnina posamezne knjige 20 vinarjev.

MESO

pošiljamo na vse kraje po pet kilogramov poštne prosto. Goveje meso K 5.20, telečje K 5.30, mastno račje K 5 v popolno za-

H. ZANDERER, MAKOW

dovoljnost. (Avstrijako)

Sedemnajstletna gospodinja, Dalmatinka, lepe zunanosti — išče službo kot kasirka, prodajalka ali v kaki pisarni. Pisati je pod »Dalmatinka« na Inseratni oddelek Edinosti.

Naznanjam glavnemu občinstvu da sem prevzel gostilno »AL VIGILE« ulici Coroneo 3. Toči se pivo Dreher in vina prve vrste; izvrstna kuhinja. Priporoča se Nazarij Grižon. (1944)

Ces. in kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt (ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in reserve 185.000.000 kron).

Podružnica v TRSTU Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje) sprejme v svoje

jeklene varnostne celice Izdelane od svetovne tvrdke Arnheim v Berlinu, zaščene proti požaru in vplomu, pohrane in upravljanje vrednot, kakor tudi samo pohranje zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v najem

varnostne shrambice (safes) različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vr ednostni papirji, listine, dragulji itd. (Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižice in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 1/2 % Rentni davek plača direktno zavod.

Bavi se tudi z vsemi bankovnimi posli, ter zavarovanjem proti zgubam na žrebanju.

Guerrino Marcon

Trst - ulica Tivarnela št. 3

Telefon 16-64.

ZALOGA VSAKOVRSNEGA Oglja in Premoga.

Slovenci in Slovani

Kadar kupujete pri tvrdkah katere oglašajo v »Edinosti«, sklicujte se vedno na oglaš na našem listu, ker fako bodo znale dotične tvrdke, da pri našajo oglaš, ki jih uvrščajo v Edinosti, dobiček, in radi tega bodo uvrščale svoje oglaš tudi v bodoče v našem listu. Za to boste bolj postreženi, zraven tega pa pomagajte s tem ma- : : terjalno listu »Edinost« : :

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilanco 31. decembra 1908.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	K	8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov		9.800.000
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov		1.498.547
Rezervni zaklad premij za zavarovanja		114.268.49
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1908		410.343.550

izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva [1838—1908] 640.371.656

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih za varovanja proti požaru, strelj, škodi vsled razstrelb elomu kakor tudi prevozov po suhem in morju, sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po razno; vrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive za življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokom.

Delavnica bukovih véseš išče zm ožnega delavca (veslarja) in učenca, ki bi hotel učiti se tega dela. Ponudbe pod »Veslarstvo« na lns. odd. »Edinosti« (1936)

Prva in edina pisarna

v vojašk

.. stvari ..

Daja nasvete in informacije o vsem kar se tiče navačenja in voj. službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošnj vojašk. značaja — oproščenje od vaj in kontrolnih shodov, enoletno prostovoljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastnjami. — Posreduje v najtežavnejših slučajih. — Reševanje hitro in točno. — **Uradne ure:** Ob delavnikih od 9. do 12. predp. in od 4. do 7. popol. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. popold.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari, koncesijonirana od c. kr. namestništva.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 31.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. - Po-prave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Podruž. via Riborgo 28

Čaj »Tisočerni cvet« (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani v lekarni

Praxmarer. Ai due Mori Trst, veliki trg

Zdravljenje krvi

Čaj »Tisočerni cvet« (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani v lekarni

Zaloga in izdelovalnica glasovirjev

C. Olivo, Trst

ulica Geppa 16., I. nadstr.

Glasovirji in Pianini — Orkestroni zadnjih novosti

Prodaja — Menjava — Popravljanje.

Uglašanja in popravljanja. — Cene zmerne.

Odhajanje in prihajanje vlakov C. k. državne železnice.

Izveček iz voznega reda, veljaven od
1. maja 1909.

(Časi za prihod, oziroma odhod so zaznani po
srednjeevropskem času.)

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

Trst—Rovinj—Pula (Dunaj)
5.55 0 Herpelje—(Kanfana-Rovinj)—Pula (Direktni
voz I. in II. razreda)
7.08 0 Herpelje—Divača—(Gorica—Ljubljana—Du-
naj j. ž.)
8.52 0 Herpelje—Pula (Direktni voz I. in II. raz-
reda)
4.20 0 Herpelje—(Kanfana-Rovinj)—Pula (Divača
Gorica-Dunaj j. ž.). (Direktni voz I. in II. raz-
reda)
8.10 0 Herpelje (potem brzovlak) Pula (Direktni v.
I. in II. razr.)—Divača—Ljubljana—Dunaj

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:
2.15 0 Rimanje—Boršt—Draga—Herpelje.

Trst—Buje—Poreč.

6.10 M Koper—Buje—Poreč in medpostaj.
9.20 M le do Buja.
2.10 M Koper—Buje—Poreč in medpostaj.
7.10 M Koper in medpostaje (le do Buja).

**Trst—Ezerje—Jesenice—Celovec—Dunaj—Draždane
Berlin—Monakovo**

5.50 0 do Gorice (Prvačina—Ajdoščina).
7.48 0 Gorica (Prvačina—Ajdoščina) Jesenice, Be-
ljak (Direktni voz I. in II. razr.) Celovec.
Dunaj j. ž. (Dirk. voz I. in II. razr.) Linca,
Praga (Direktni voz I. in II. razreda)
Draždane, Berlin.
8.48 0 Gorica—Jesenice—Ljubljana—Beljak—Fran-
zensfeste—Bolcan—Gries—Inomost—Mon-
akovo—Celovec—Solnograd—Dunaj (zahodni
kol.)
1.00 0 Gorica—Jesenice—Celovec.
2.55 0 Gorica (Prvačina—Ajdoščina) Jesenice—
Trbiž—Ljubljana—Celovec.
3.37 0 Gorica—Jesenice—Ljubljana—Beljak—Fran-
zensfeste—Bolcan—Gries—Inomost—Mon-
akovo—Celovec—Linca—Dunaj (čez Ljubno,
5. — B. Gorica—Trbiž—Dunaj).
7.20 0 Gorica in (medpostaje).
8.45 0 Gorica—Jesenice—Trbiž—Beljak, Celovec
Linca, Praga (Dirk. voz I. in II. razr.) Du-
naj—Monakovo—Draždane—Berlin.
10.35 0 Gorica—Jesenice (čez Področnico v Beljak
(Dirk. voz I. in II. razr.) Inomost—Monakovo

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:
2.35 0 Gorica (in medpostaje).

Prihod v Trst.

Pula—(Rovinj)—Trst.

7.59 0 Iz Herpelj (in medpostaj).
9.42 0 Iz Pule (direktni voz I. in II. razr.) Rovinja,
Herpelje (Jesenice in Gorice).
3.33 0 Iz Pule (k. g.) Dunaj—Ljubljana, Divača—
Herpelj in medpostaj.
7.00 0 Iz Pule (k. g.) (Rovinja) iz Dunaj—Ljub-
ljana—Divača—Herpelj in medpostaj.
10.26 0 Iz Pule. (osetni vlak) (Rovinja) s zvezom
brzovlak iz Dunaja—Ljubljane j. ž. Divača
—Herpelj.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:
9.27 0 Iz Herpelj in medpostaj.

Poreč—Buje—Trst.

8.10 0 Iz Buja, Kopra in medpostaj.
12.40 M Iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.
5.10 M Iz Buja in medpostaj.
9.45 M Iz Poreča, Buja, Kopra in medpostaj.

Monakovo—Pra—Celovec—Jesenice—Ger

4.5 0 Iz Dunaja—Solnograd—Celovec—Mon-
akovo direk. voz I. in II. razr. Inomost
Bolcana, Beljaka (k. g.), Ljubljane, Jesenice—
Gorice.
7.30 0 Iz Gorice (Ajdoščina) in medpostaj.
8.44 0 Iz Berolina—Draždan—Praga—Linca—Dunaj—
ja—Celovec—Beljaka—Jesenice—Gorice (in
Ajdoščina).
10.10 0 Iz Jesenice in medpostaj.
11.07 0 Iz Dunaja—Ljubljane in medpostaj.
2.10 0 Iz Celovec—Trbiž—Ljubljane—Gorice—
(Ajdoščina) Berolina—Draždan—Praga—
Dunaj.
6.50 0 Iz Celovec—Monakovo—Inomost—Bolcan—
Griesa—Beljaka—Ljubljane—Jesenice—
Gorice.
7.56 0 Iz Berolina, Draždan, Praga, (direktni voz
I. in II. razr.) Linca, Dunaj j. ž. (dirk.
voz I. in II. razr.) Celovec, Inomost, Be-
ljaka, Jesenice, Gorice drž. žel. Ajdoščina.
11.10 0 Iz Celovec—Trbiž—Ljubljane.

Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih:
9.16 0 Iz Gorice in medpostaj.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

V Italijo preko Červinjana in Benetk.
5.48 B preko Červinjana v Benetke, Rim, Milana
Videm, Pontebo, Čedad in B do Kormina
(Cormons) preko Nabrežine.
9.00 0 preko Kormina v Videm in dalje.
12.10 0 preko Červinjana v Benetke—Milan (se
zvezo na Videm in Čedad).
6.50 B preko Červinjana v Benetke, Milan, Rim
(se zvezo na Videm).
V Italijo preko Kormina in Vidma.
8.28 B preko Nabrež. v Kormin, Videm, Milan
Rim.
9.00 0 v Kormin (se zvezo na Červinjan in Aj-
dovščino), Videm, Benetke.
4.07 0 v Kormin (se zvezo v Ajdoščino) Videm
Milan itd.
8.00 B v Kormin in Italijo.
9.15 0 v Kormin (se zvezo Červinjan).
Do Gorice—Kormina—Červinjana.
6.20 0 do Gorice, preko Nabrežine (se zvezo v
Ajdoščino).
4.00 0 do Kormina preko Bivia.
9.05 B do Kormina (se zvezo na Červinjan).
Trst—Ljubljana—Dunaj (Reka—Zagreb—Budimpešta
Ostende).
7.55 B v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budim-
pešto.
9.55 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
1.24 0 v Ljubljano, Celje (Zagreb).
6.00 0 v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6.35 B v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.
8.30 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
11.30 0 v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

nedeljah in praznikih: do 2.45 Kormina: 3.55
Nabrežine.

Prihod iz Trsta.

Iz Italije preko Červinjana in Kormina.
7.42 0 iz Kormina in Červinjana preko Bivia.
8.45 B iz Kormina preko Nabrežine.
0.40 B iz Kormina (zveza z Ajdovščino) in
Červinjana.
1.26 0 iz Kormina preko Nabrežine.
2.40 0 iz Italije preko Červinjana.
4.30 0 iz Kormina (zveza z Ajdovščino) in iz Čer-
vinjana.
0.07 0 iz Červinjana.
0.46 0 iz Kormina (zveza z Ajdovšč.) preko Na-
brežine.
8.35 B iz Kormina (zveza z Ajdovšč.) preko Na-
brežine.
0.00 0 iz Kormina in B iz Červinjana.

Iz Dunaja (Ostende in Londona) Ljubljane, Zagreba
Budimpešto in Reke.

6.15 0 z Dunaja, Budimpešto.
6.50 B z Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona
9.25 B z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto
in Reke.
10.25 0 z Dunaja, Ljubljane in Reke
2.05 0 iz Celja, Ljubljane (in Zagreb-Reka).
11.35 0 z Dunaja (iz Zagreba).
9.05 0 z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto.

Ob nedeljah in praznikih: 7.07 in 10.35 iz Na-
brežine; 11.50 iz Kormina.

Opazke: Debele številke značijo **popoludne**
0 — Osetni vlak in B — Brzovlak.

Alojz Povh

urar s prideljeno delavnico

Trst Via del Rivo št. 26 Trst
Izvršuje vsako popravilje žepnih in stenskih
or kakor tudi vsako zlatarstvo in draguljarsko delo po
najzmernejših cenah.
Jamstvo za dve leti za vsako popravilje
Slovensko podjetje!

PRODAJALNICA PLETENIN Simon Jssmann

z lastno tovarno metel in krtač
nudi največjo in bogato izbero obloženih in neoblo-
ženih popltnih kovčgov, ročnih kovčgov, navadnih
košev, stolov, kešev za perilo in papir, kakor tudi
vsakovrstnih otroških vozičkov najfinjšega izdelka.
Zaloga vsakovrstnih krtač metel, omet in štoraj
po najzmernejših cenah.
Prodajalnica na drobno TRST, ulica Poste 2.
Zaloga ulica Macchiavelli 28 in Tovarna v
ulici Commerciale.

REMIGIO BONÒ

Trst, ulica Madonnina 1
Velika izbira in specialiteta vsakovrstnega
obuvala za moške, za ženske in za otroke
po jako smernih cenah. Vsaki kupec
dobi poseben blok s številko. Dotični, ka-
teremu naleži št. 50, dobi v dar
en par čevljev.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi izvedenec
TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Nepeljiva in zaloga električnih svetilk, tudi in prodaja za
svetlobe, sončnikov, in sončnikov. Zaloga priprav za točilni
lastna delavnica za popravilje šir. strojev, koles, motokoles
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah
TELEFON št. 1734.

Kislo zelje

prva vrste 100 kg brutto K 10.—, Krastavce
peverone itd. — pošilja po pošt. povzetju
Ant. K. Linek — Znam, Češko.

SIRUP PAGLIANO

Pravi in pristni
najboljši za čiščenje in
krepitev krvi
tyrdke prof. Ernesto Pagliano, Neapelj (lastna hiša) Calata San Marco 4.
Naš Sirup Pagliano se prodaja v boljših lekarnah monarhije. Isti je
izdelan strogo po originalnem receptu iznajditelja pok. prof. Pagliano.
Svarilo!! Naznanjamo da nimamo nikake skupnosti z ravno
tako imenovanimi tyrdkami, ter opozarjamo in svarimo
p. n. odjemalce na škodljive ponaredbe, ki krožijo nekažnovane, ter se

Rabite za streho vaših hiš.
Etternit
ŠKIL.
ETERNIT-TOVARNA LUDEVITA RASCHIG, RIZ VOJHARSKA DUNAJ, BUDIMPEŠTA NYERGES-UFJALU.
Glavno zastopstvo in zaloga V. JANAH in drug, Trst, Via Sanità 25.

ZADNI TEDEN. ZADNI TEDEN.
Žrebanje nepreklčno dne 6. novembra 1909 ob 8. uri zvečer
Dunajske c. kr. loterije policijskih uradnikov
I. glavni dobitnik K 30.000 vrednosti.
Schottenring št. 11 Srečka stane 1 K. Srečka se dobiva v vseh
menjalnicah, loterijskih na-
biralnicah in tobakarnah

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij. podjetje
Rudolf Exner, Trst
VIA DELLA STAZIONE št. 17
Filijalko: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge.
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastni za to pripravljena snha skladišča.
EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE
IN SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM CLEANER“.
Točna in solidna postrežba.

A. E. G. UNION
ELEKTR. DRUŽBA.
INSTALACIJSKI BUREAU - TRST
Ulica Lazzaretto vecchio št. 37.
Telegr. naslovi: SPANNUNG-TRIEST. TELEFON 14-90.
Električne napeljave vsake vrste.
Velika zaloga elekričnega materiala
Ulica Lazzaretto vecchio 41.

M. Gál, Trst
TRST, Corso 4 GORICA, Corso Verdi 11
Specijelna tvrdka za
gumijev. predmete
Gumijeve cevi, gum. posteljnine, gum. podvzglavniki itd.
POTREBŠČINE ZA POSTREŽBO BOLNIKOM.
RANOCELNIŠKO QRODJE.
IZDELOVANJE ORTOPEDIČNIH APARATOV.
Kilni pasi, opasnice, nogovice in obveze za krtice,
ravnodržaji, ortopedični oplečki itd. itd.
Suspensorji, irigatorji, sikalice, inhalatorji in mrzlični termometri.
Mila, dišave, toaletne potrebščine in ščetke.
PRISTNI ANGLEŠKI PLAŠČI. RUSKE GALOSE.
HIG JENIČNI PREDMETI.

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona
in artificijalnega kamna s zalogo cementa
Aristide Gualco - Trst
ulica San Servolo št. 2 Telefon 21-42